

Høring – søknad om samtykke til lagring av brannfarlig gass ved Solumstrand depot på Solumstrand i Drammen kommune

Progas Norge AS har søkt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) om samtykke til lagring av brannfarlig gass i forbindelse med endring og nedleggelse av flaskegassvirksomheten som tidligere var lokalisert på Solumstrand depot i Svelvikveien 185, gnr./bnr. 28/4 og gnr./bnr. 28/59 i Drammen kommune.

Progas Norge AS sitt tankanlegg på Solumstrand benyttes som et depot for brannfarlig gass og midlertidig lagring av tankmateriell. Anlegget har ingen prosessrelatert virksomhet eller produksjon. Import til og eksport fra anlegget foregår med tankbil. Lossing av tankbiler foregår via bilenes egne pumpe-systemer. Lasting av biler foregår via anleggets pumper plassert i eget pumpehus.

Primagaz Norge AS overtok anlegget fra Statoil i 2009, og skiftet navn til Progas Norge AS i oktober 2020. Anlegget driftes i dag etter et midlertidig samtykke basert på lagringstillatelse fra DSB gitt til Statoil i 2004.

Hva søkes det om?

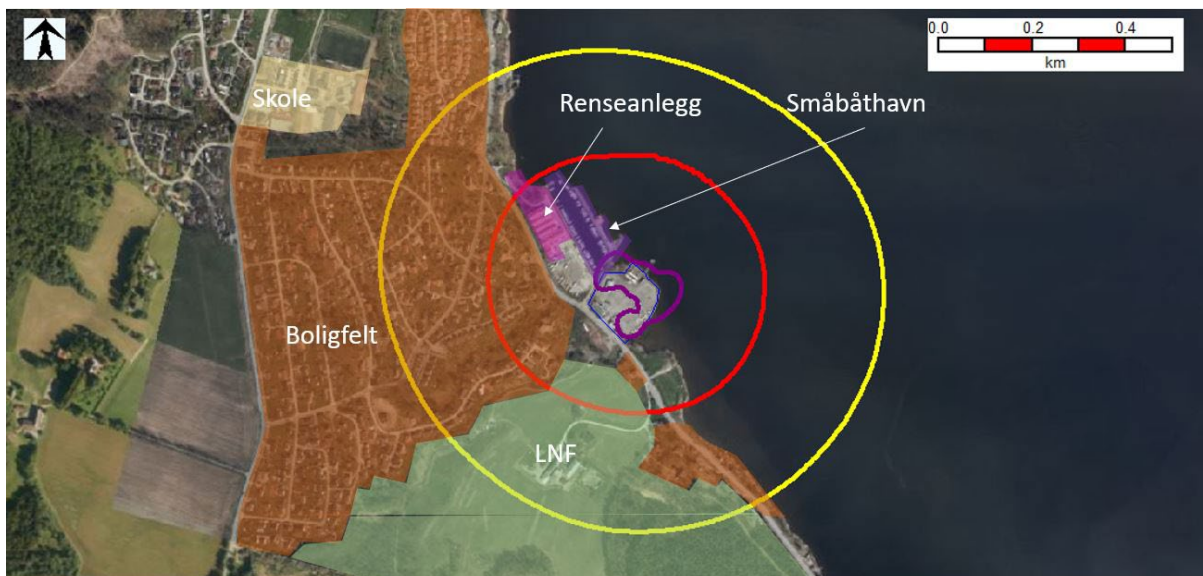
Progas Norge AS har søkt DSB om samtykke for eksisterende drift i forbindelse med at de har lagt ned sin flaskegassvirksomhet. Tidligere bestod anlegget av to store lagertanker, pumpestasjoner, laste og losserrack samt tapperianlegg for fylling av flasker for brannfarlig gass. I 2014 ble tapperi med tilhørende gassrør frem til lagertanker gassfrigjort. Aktiviteten på anlegget ble redusert med ca. 90 %, og lagret volum av brannfarlig gass gikk fra 2113 m³ til 796 m³. Endringen ble regnet som en vesentlig endring av anleggets drift.

Anlegget fungerer i dag som backup for forsyning til kunder. Ved uforutsette hendelser og planlagt driftsstans ved terminalene, forsyner Progas Norge AS kunder med gass fra lagertankene. Dagens anlegg består av 2 x 233m³ lagertanker for brannfarlig gass kategori 1 og 2. I tillegg lagres det mindre gasstanker midlertidig på Solumstrand når de ikke er utplassert på anlegg. Tankene, som inneholder maks. 15% væskefase, er plassert på et definert område og blir tilkjørt og hentet med kranbil. Antall midlertidige tanker varierer mellom 0 og 60. Totalt kan det lagres opp til 796m³ brannfarlig gass kategori 1 og 2 på anlegget.

Hvor høy er risikoen?

Det er utarbeidet risikokonturer for anlegget, i overensstemmelse med DSBs retningslinjer for kvantitative risikovurderinger for anlegg som håndterer farlig stoff i forbindelse med nedleggelse av flaskegassvirksomhet. Endringen av drift har ført til at virksomhetens totale risiko er redusert. Dagens risikokonturer er implementert i gjeldende reguleringsplan for området.

Anleggets risikokonturer er vist i figur 1.

Figur 1 Risikokonturer for det totale risikobildet på Solumstrand depot.

Risikokonturene viser individuell risiko i området rundt anlegget. Individuell risiko er den statistiske frekvensen for å omkomme for en person som befinner seg på et bestemt punkt i nærheten av anlegget hele døgnet, i et helt år. Det kan normalt oppstå mange forskjellige uhellshendelser ved et anlegg der farlig stoff håndteres. Frekvens for å omkomme beregnes for hver enkelt uhellshendelse, i alle punkter i området rundt anlegget. Frekvens for alle uhellshendelsene summeres, og risikokonturene fremkommer ved at det trekkes en linje mellom punkter med samme frekvens (risiko).

Aktivitetene på anlegget kan grovt sett deles inn i følgende:

- import og eksport av brannfarlig gass kategori 1 og 2
- lagring av brannfarlig gass kategori 1 og 2.

Hendelser knyttet til fullt tankbrudd på de to lagringstankene gir de største konsekvensavstandene på anlegget og definerer i størst grad utstrekningen av midtre (10^{-6} kontur) og ytre sone (10^{-7} kontur). Blev (Boiling liquid expanding vapor explosion) bidrar også til midtre sone. For indre sone (10^{-5} kontur) er det lekkasjer fra utstyr i tilknytning til lagringstankene som bidrar mest. Risikoen knyttet til import- og eksportoperasjoner bidrar også på indre sone, men i noe mindre grad enn selve lagringsaktiviteten.

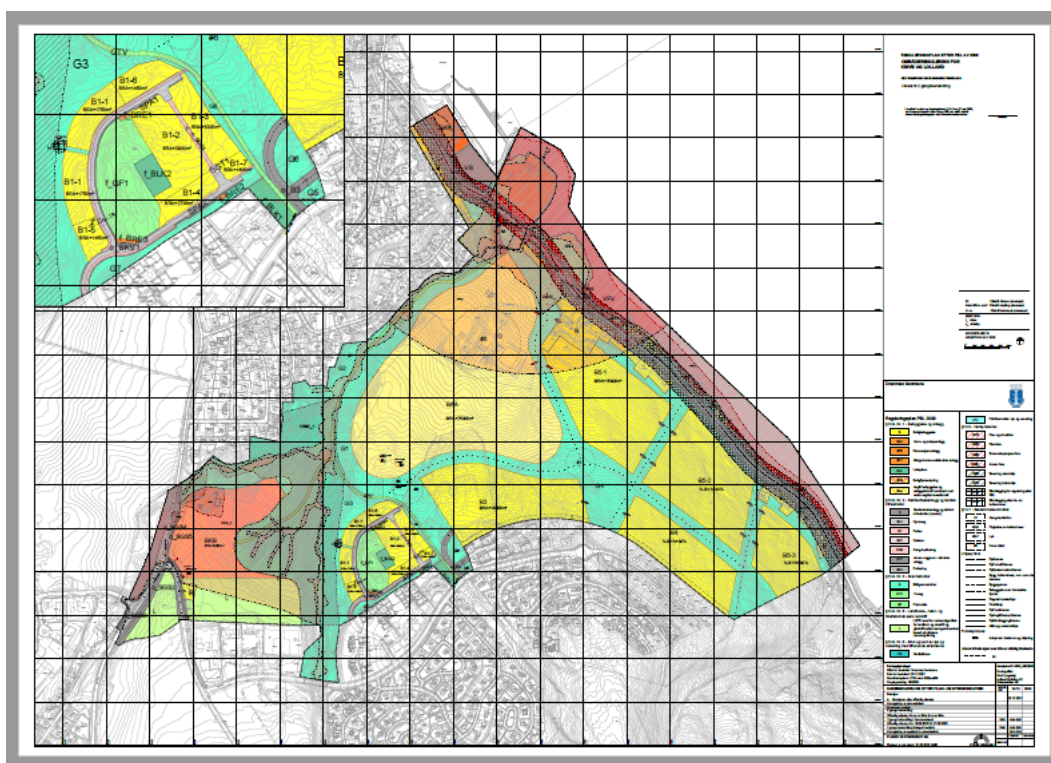
I DSB-rapporten *Sikkerheten rundt anlegg som håndterer brannfarlige, reaksjonsfarlige, trykksatte og eksplosjonsfarlige stoffer* fra juni 2013, fremgår det hvilke akseptkriterier DSB legger til grunn ved vurdering av risiko rundt anlegg med farlig stoff. Tabell 1 er hentet fra rapporten og viser at akseptkriteriene knyttes til tre hensynssoner; indre, midtre og ytre sone. Hensynssonene fastsettes på bakgrunn av risikokontur 10^{-5} , 10^{-6} og 10^{-7} . Det går statistisk sett hundre tusen år mellom hver gang det skjer en dødelig ulykke på anlegget som rammer punktene som utgjør risikokontur 10^{-5} . Tilsvarende intervall for risikokontur 10^{-6} og 10^{-7} er henholdsvis én million og ti millioner år.

Tabell 1: Hensynssoner og tilhørende bestemmelser

Hensynssone	Hensynssonene for Farlig stoff-anlegg går ut:	Hensynssonene for Eksplosivanlegg går ut:	Bestemmelser for hensynssonene (objekter og aktiviteter akseptert i sonen)
Indre sone	Til risikokontur 10^{-5}	Til sikkerhetsavstand etter tabellverdier	<p>Dette er i utgangspunktet virksomhetens eget område.</p> <p>I tillegg kan for eksempel LNF-område inngå i indre sone. Kun kortvarig forbipassering for tredjeperson (turveier etc.).</p>
Midtre sone	Til risikokontur 10^{-6}	Til sikkerhetsavstand etter tabellverdier	<p>Offentlig vei, jernbane, kai og lignende. Faste arbeidsplasser innen industri- og kontorvirksomhet kan også ligge her. I denne sonen skal det ikke være overnatting eller boliger. Spredt boligbebyggelse kan aksepteres i enkelte tilfeller.</p>
Ytre sone	Til risikokontur 10^{-7}	Til sikkerhetsavstand etter tabellverdier	<p>Områder regulert for boligformål og annen bruk av den allmenne befolkningen kan inngå i ytre sone, herunder butikker og mindre overnattingssteder.</p>
Utenfor ytre sone	Ingen hensynssone utenfor ytre sone	Ingen hensynssone utenfor ytre sone	<p>Skoler, barnehager, sykehjem, sykehus og lignende institusjoner, kjøpesenter, hoteller eller store publikumsarenaer må plasseres utenfor ytre sone.</p>

Risikokonturen i figur 1, markert med rød linje, tilsvarer midtre hensynssone. Deler av et boligfelt (om lag 35 husstander) ligger i dag innenfor midtre sone. Dette er ikke i tråd med akseptkriteriene gitt i tabell 1, som sier at det i denne sonen ikke skal være overnatting eller boliger. Akseptkriteriene sier også at spredt boligbebyggelse i enkelte tilfeller kan aksepteres. Eksisterende anlegg ble etablert i 1968, lenge før forvaltningspraksis med akseptkriterier ble innført. Selv om eksisterende anlegg i utgangspunktet ikke er i tråd med dagens akseptkriterier, vurderer DSB at den omsøkte endringen er akseptabel, da den medfører en vesentlig endring av totalrisiko i positiv retning.

I forbindelse med Drammen kommunes utarbeidelse av ny reguleringsplan for Knive og Lolland var DSBs anbefaling at eksisterende husstander, som allerede er etablert i boligfeltet, aksepteres. Videre anbefalte DSB at det ikke bør etableres flere boliger på allerede etablert boligfelt eller nytt område, før dagens virksomhet på Solumstrand depot er avviklet. Drammen kommune tok dette til etterretning ved å regulere hensynssone (kode H_350 - brann-/eksplosjonsfare) knyttet til dagens bruk med bestemmelser at sonen skal gjelde så lenge det er virksomhet på Solumstrand depot. Gjeldende reguleringsplan er gitt i figur 2.

Figur 2 Gjeldende reguleringsplan for Knive og Lolland

Hvilke krav stiller regelverket til beredskap?

Progas Norge AS er pliktig til å utarbeide beredskapsplan samt etablere en tilstrekkelig egenberedskap med tilhørende varslings- og innsatsplaner. Beredskapsplanen skal gjennomgås årlig og oppdateres ved endringer som har betydning for beredskapen. Planen skal uansett oppdateres minst hvert tredje år. I tillegg må virksomheten sørge for at beredskapsplanen øves og testes årlig, og at alle elementer i planen øves og testes i løpet av en periode på tre år. Disse kravene finnes i forskrift om håndtering av farlig stoff § 19 og storulykkeforskriften § 11.

Videre stiller storulykkeforskriften § 12 krav om at virksomheten må sikre at opplysninger om de farlige stoffene som finnes på anlegget, aktiviteten på anlegget og sikkerhetstiltak for de som kan bli berørt av en storulykke til enhver tid er oppdaterte og tilgjengelige for allmennheten. Informasjonen publiseres vanligvis på virksomhetens nettside. I tillegg må virksomheten regelmessig gi denne informasjonen direkte til alle som kan bli berørt av en storulykke.

Progas Norge AS har utarbeidet beredskapsplan for anlegget på Solumstrand depot og informasjon til allmenheten om sikkerhetstiltak er tilgjengelig på selskapets nettside.

Hvorfor må virksomheten innhente samtykke fra DSB?

Forskrift om håndtering av farlig stoff § 17 stiller krav om at enkelte virksomheter må innhente samtykke til håndtering av farlig stoff fra DSB før håndtering av farlig stoff eller bygging av anlegg kan påbegynnes. Samtykkeplikten gjelder:

- virksomheter som er omfattet av storulykkeforskriften
- virksomheter som omlaster farlig stoff fra skip til skip
- virksomheter som bunkrer passasjerskip med LNG
- virksomheter som transporterer farlig stoff i rørledning med driftstrykk høyere enn 16 bar.

Det må også innhentes samtykke ved vesentlig endring av samtykkepliktig virksomhet.

Progas Norge AS har plikter etter storulykkeforskriften, og må derfor innhente samtykke fra DSB ved vesentlig endring på anlegget.

Hva kan jeg uttale meg om?

Brann og eksplosjonsvernloven § 24 stiller krav om at virksomheter som planlegger å etablere eller endre storulykkeanlegg med farlig stoff skal innhente og legge vekt på uttalelser fra befolkningen rundt anlegget (høring). DSB gjennomfører høringen på vegne av virksomhetene i forbindelse med søknad om samtykke.

Plikten virksomheten har til å innhente uttalelser gjelder anleggets lokalisering (nye anlegg) samt planlagte beredskaps- og sikkerhetstiltak. Når det gjelder lokalisering, er det kun innspill som gjelder brann, eksplosjon og andre ulykker eller tilsiktede hendelser med farlig stoff, og tilhørende risiko, det kan tas hensyn til. Innspill knyttet til støy, lukt, tap av utsikt mv. vil ikke bli tatt i betraktning.

DSB ber om at eventuelle uttalelser til saken sendes pr. e-post til postmottak@dsb.no innen høringsfristens utløp 24.06.2022. Innspill bes merket med saksnr. 2019/3482.

Informasjon om et eventuelt vedtak om samtykke gjøres kjent på www.dsb.no/hoeringer.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Kjemikaliesikkerhet

Brit Skadberg
seksjonssjef

Hege Thorsen Bjørneseth
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.